

Zastropovat ceny jde velmi rychle, ne že ne, vzkazuje Fialovi Vitásková. Neschopný Síkela, nemá na to. Odborně, ani mentálně

- CZ24 News | 27. srpna 2022

Vláda projednává parametry úsporného tarifu. Odbornou veřejností kritizovaná novela regulující maximální teplotu v budovách nyní prochází mezirezortním řízením. K navržené podobě státní pomoci a k možnému zastropování cen energií odmítanému vládou se vyjádřila bývalá předsedkyně Energetického regulačního úřadu a kandidátka na post prezidentky Alena Vitásková.

Podle novely energetického zákona mají vládní pomoc obdržet všechny domácnosti již letos, a to bez ohledu na to, zda využívají primárně plyn, elektřinu nebo domovní kotle. Původně se měla pomoc týkat domácností primárně využívajících k topení plyn. Jak hodnotíte současnou podobu dosud představených plánů? Je nová strategie ekonomicky lepší oproti předchozí?

Tyto strategie jsou pouze horším a ještě horším způsobem řešení situace. Pokud se pravdivě nepojmenují příčiny této energetické krize, tak není možné účinně odstraňovat důsledky. Je to jen hašení hořícího stohu slámy benzínem. Příčiny jsou v katastrofální evropské energetické politice, kterou jsme přijali bez ohledu na dopady, které tato ideologie přináší. Nejen tato, ale i předchozí vláda poškodila přijetím této energetické politiky zájmy České republiky a donekonečna se vymlouvá na Brusel.

K dosažení úspor MPO stanovilo pravidla pro vytápění a dodávky teplé vody v případě vyhlášení některé z úrovní nouzového stavu. Podle ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely má toto opatření umožnit snížení spotřeby plynu o 15 %. Advokát Jan Urban se domnívá, že podmínky nouzového stavu jsou již splněné. Podle vás lze současnou situaci v energetice považovat za nouzový stav?

Přestože máme dostatek elektrické energie, ale pravděpodobně budeme mít obrovský nedostatek zemního plynu (v důsledku ideologií), považuji tento stav za nouzový. Hrozící blackout, očekávaný kolaps průmyslu i domácností plynoucím z nedostatku plynu tomu nasvědčuje. Považuji za nutné, aby naši politici upřednostňovali naše zájmy před evropskými a evropské před světovými. Snižovat spotřebu energií násilím, nikoliv technickým vývojem, modernizací, inovací výroby, zateplováním apod. je hrubý zásah do hospodářství a ekonomiky státu, přináší recesi, krizi, inflaci a u občanů zlobu a beznaděj, nedůvěru v politiky.

Ke 2% až 4% snížení teploty topení má dojít v jeslích, mateřských školách a zdravotnických zařízeních včetně domovů důchodců. Proti regulaci tepelného komfortu seniorům se postavil domov U Biřičky s tím, že snížení teploty v obytných prostorách a koupelnách ohrožuje životní potřeby seniorů. Nakolik je vyhláška v souladu se současnými zákony a s právy českých občanů?

Tato vyhláška je důkazem bezohlednosti vlády k těm nejzranitelnějším, našim seniorům a dětem. Snížení teploty v těchto prostorách povede k růstu nemocnosti, možná velmi závažných komplikací. V neposlední řadě to bude mít dopad opět na celou společnost, jak zvýšením nákladů ve zdravotním systému, tak „zbytečné“ vyvolávání napětí v celé společnosti.

Ministr Síkela tvrdí, že i když domácnosti jsou hlavní starostí pro stát, budou muset snížit teplotu, aby podpořily klíčový průmysl v případě nouze. „Dělali bychom to za cenu toho, že bychom se snažili udržet klíčové složky průmyslu v chodu. To je klíčové i pro samotné domácnosti, protože i oni jsou zaměstnanci celé řady firem nebo jsou odběrateli klíčových produktů některých firem,“ řekl. Souhlasíte s jeho argumentem?

Opakovaně sděluji, že primát občana je nad státem. Pokud politici přestanou zvládat řízení státu ku spokojenosti občanů, tak nám hrozí občanské nepokoje, které mohou přerůst v nezvládnutelný konflikt. Kategoricky odmítám tvrzení pana ministra Síkely. Kvůli jeho neschopnosti situaci v energetice řešit – je to jeho politická úloha i plná odpovědnost – mají trpět domácnosti, obyvatelstvo? Má se rozpadat průmysl, hospodářství? Tak důležitou oblast, jakou je v dnešní době energetika, opravdu nemůže řešit člověk, který na to nemá. Tím myslím odborně, ale i mentálně. Doufám, že vláda Petra Fialy to vidí a měla by urychleně tento post obsadit osobou odborně zdatnou, která bude umět situaci řešit. Nikoliv zastrašovat občany a vyvolávat destrukce. Politik musí umět lidi z krize vyvést, nikoliv je do ní dostávat.

Premiér Fiala nesouhlasí se zastropováním cen elektřiny po příkladu Slovenska či Francie, a to navzdory kritice zástupce koaliční strany Kalouska (TOP 09). Svůj záporný postoj zdůvodňuje možnými negativními dopady a náročností technického provedení. Mezitím vedení škol řeší strmě rostoucí zálohy na energie a v nemocnicích a v domácnostech mají obavy o zdraví pacientů stále připojených na přístroje. Jak za současných podmínek hodnotíte vhodnost a proveditelnost zastropování cen?

Jsem přesvědčena, že se pan premiér mylí. Nedivím se, když je ministrem pro tuto oblast pan Síkela. Zastropování cen je proveditelné opravdu velmi jednoduše a rychle. Lze regulovat, lze zastropovat na omezenou dobu například tři, pět let. Již dříve jsme takové kroky dělali. Asi si na to bývalý ministr financí Miroslav Kalousek nebo bývalý ministr průmyslu Martin Kuba vzpomínají. Zastropovali jsme platby za zelenou energii, když se jejich vývoj vymkl kontrole a domácnosti, spotřebitelé by nebyli schopni enormní růst cen uhradit.

Pro záchranu hospodářství, občanského smíru a zamezení nevratných škod je nutné okamžitě ceny energií zastropovat na přijatelnou výši. Je to nejjednodušší, nejpříjemnější řešení této energetické krize. Nevidím žádné negativní dopady, které by zastropování cen přineslo, jak pan premiér zmiňuje. Nebo jsou v porovnání se škodami, které nám vznikají tím, že se tento krok nepřijme, zcela marginální, z pohledu veřejného zájmu pod rozlišovací schopnost.

Na jedné straně se na veřejnosti ministr průmyslu a obchodu Josef Síkela [chlubí](#) plněním zásobníků téměř z 85

% a odebráním zásobníku Gazpromu, který je „neplnil“. Slibuje kompletní odstránění od plynovodu Družba do roka a půl. Na straně druhé premiér Petr Fiala na svém twitterovém profilu varuje před těžkými časy a apeluje na české velvyslance, aby „hledali všechny i dosud přehlížené možnosti v energetice“. Nakolik je komunikace vládních činitelů směrem k veřejnosti konzistentní?

Jak jsem již odpověděla výše, pan ministr Síkela se v energetice pravděpodobně velmi málo vyzná. Pokud jsou naplněny zásobníky v ČR z 85 % (kapacita je cca 2,7 mld. m³) odebráním zásobníku, který majetkově patřil KKCG a Gazpromu (cca 300 mil. m³), tak to přece není řešení. Musíme si říct, kdo vlastní plyn, který je v zásobnících naplněn. Český stát naplnil asi cca 250 mil. m³ – vše ostatní patří soukromým firmám, obchodníkům, kteří si tam plyn uložili a budou z tohoto množství naplňovat kontrakty, které mají uzavřeny se svými odběrateli – možná z velké části i s našimi domácnostmi a

firmami.

Ale je také možné, že mají smluvní vztah v jiné zemi, a budou tento plyn dodávat jiným, nikoliv českým zákazníkům. Taková je evropská legislativa, která to umožňuje. Pak může pan ministr ještě říct, že ve stavu nouze český stát tento plyn obchodníkům „zabaví“. Pak je nutné se ho zeptat, jak to udělá? Bude nesolidární k ostatním spotřebitelům v rámci EU? Vždyť se předháníme, jak budeme všichni solidární, až bude plynu ještě méně a méně, než je nyní. Situace je opravdu velmi vážná a nesrozumitelnost výroků především ministra průmyslu a obchodu Síkely jen zvyšuje napětí ve společnosti.

Nechťjme, aby situace vyústila v občanské nepokoje. Požadujme po politicích urychlené řešení situace, i za cenu rekonstrukce vlády.

Zdroj: Parlamentní listy